

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2018/19
Subject (*)	Socio-educational politics and legislation		Code	652511207
Study programme	Mestrado Universitario en Psicopedagogía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	3
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Pedagogía e Didáctica			
Coordinador	Rivas Barros, Isabel	E-mail	isabel.rivas@udc.es	
Lecturers	Lorenzo Castiñeiras, Juan J. Rivas Barros, Isabel	E-mail	j.lorenzo.castineiras@udc.es isabel.rivas@udc.es	
Web				
General description	Os coñecementos básicos da política e lexislación educativa teñen unha transcendencia fundamental para unha reflexión teórica e actuación práctica no ámbito educativo.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A2	Ser capaz de asesorar centros, profesionais, familias e institucións co fin de axudar a resolver problemas educativos e promover a innovación
A6	Dominar o marco lexislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.
A8	Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.
A11	Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares
B1	Capacidade de creatividade e innovación
B2	Aprender a aprender
B3	Capacidade de resolución de problemas
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B9	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B11	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences

Estamateria está deseñada para que o alumnado poida coñecer a estrutura da administración educativa, tanto no plano estatal como autonómico, así como os órganos de decisión política relacionados con ambas administracións e os conceptos básicos sobre a lexislación educativa actual sobre os que se rexena o alumnado		BC2	
A6 Dominar o marco lexislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.	AJ6		
Deseñar, implementar e avaliar prácticas educativas, programas e servizos que dean resposta ás necesidades das persoas, organizacións e colectivos específicos, promovendo a presenza, participación e éxito de todo o alumnado en contornos educativos e sociolaborais.	AJ2		
Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares		BC12	
Aprender a aprender		BC1 BC2	
Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e escrita		BC9	
Traballar de forma colaborativa		BC11	
Comprender a necesidade de incorporar o enfoque de xénero e deseñar propostas de orientación profesional que integren esta dimensión		BC8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma	AJ11	BC12	CC1
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común			CC1 CC4 CC6 CC7
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse	AJ8		
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida		BC3	

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Análise conceptual: Política e políticas educativas.	1.1 Natureza e fins das políticas educativas 1.2 As decisións políticas
2. Política educativa e sistema educativa	2.1 Ámbitos de decisión política 2.2. A participación social na educación
3. A dimensión espacial da política educativa	3.1 O sentido da transnacionalidade.
4. Educación, dereitos e liberdades	3.2 Do local ao global
5. Alexislación e organización político administrativa do Sistema Educativo no Estado Español	4.1 Perspectiva histórica 4.2 Realidade actual 5.1 A descentralización administrativa e a transferencia de competencias educativas.
6. Casos prácticos de lexislación educativa actual	6.1 Análise da lexislación en vixencia.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Workbook	B8 B12 C6	5	0	5
Document analysis	A6 B2 B9	4	0	4
Introductory activities	A2 A11 C1	4	0	4
Guest lecture / keynote speech	C7	4	0	4
Supervised projects	A8 B1 B3 B11 C4	0	52	52

Personalized attention		6	0	6
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies

Methodologies	Description
Workbook	Lecturas obrigatorias e optativas. Comentario de textos
Document analysis	O traballo coas fontes históricas será o punto de partida nun traballo máis amplo de investigación .
Introductory activities	Levaráse a cabo nas primeiras sesións de clase actividades de carácter expositivo por parte da profesora nas que se introducirá o temario da materia
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral por parte da profesora da temática da materia coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Supervised projects	O traballo tutelado consistirá na realización dun informe de investigación sobre un tema do programa.

Personalized attention

Methodologies	Description
Workbook Document analysis Supervised projects	Tanto as lecturas obrigatorias dos materiais de traballo como a análise de fontes documentais así como a realización de traballos tutelados terán un seguimento e atención personalizada por parte da docente.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	B8 B12 C6	Trátase da lectura e análise dos documentos de traballo que serven ao alumnado para a profundización dos contidos.	25
Document analysis	A6 B2 B9	Preténse que o alumnado faga indagacións na búsqueda de novas fontes documentais para completar os contidos da materia	25
Supervised projects	A8 B1 B3 B11 C4	Trátase de que o alumnado realice un traballo sobre algún contido da materia no que se inclua un apartado de investigación inédita.	50

Assessment comments

Sources of information

Basic	VARELA, J. e ALVAREZ-URIA, F. (1991). Arqueología de la escuela. Madrid, La Piqueta CONDORCET (). Cinco memorias sobre la instrucción pública. Madrid, Morata DEWEY, John (1998). Democracia y Educación. Madrid, Morata COLOM, A.J. (2000). Desarrollo sostenible y educación para el desarrollo. Barcelona, Octaedro ADORNO, theodor (1998). Educación para la emancipación. Madrid, Morata. DURKHEIM, E. (1975). Educación y sociología. Madrid, Santillana APPLE, M.W. (1996). El conocimiento oficial. La educación democrática en una era conservadora. Madrid, Paidós LERENA, Carlos (1989). Escuela, ideología y clases sociales en España. Madrid, Akal BALL, Stephen (comp.) (1997). Foucault y la educación. Disciplinas y saber. Madrid, Morata ao XX). . Vigo, Xerais Barcelona, Ariel PEREYRA, Miguel e outro (1996). Globalización y descentralización de los sistemas educativos. Barcelona, Pomares-Corredor PEREYRA, Miguel e outros (1996). Globalización y descentralización de los sistemas educativos. Barcelona, Pomares-Corredor COSTA RICO, A. (2004). Historia da Educación e da Cultura en Galicia (séculos XII UNESCO (). Informes mundiais sobre a educación. Santillana/UNESCO COLOM, A. e DOMINGUEZ, E. (1997). Introducción a la política de la educación. COOMBS, P.H. (1985). La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales. Madrid, Santillana TORRES, J. (2006). La desmotivación del profesorado. Madrid, Morata DELORS, J. (Dir.) (1996). La educación encierra un tesoro. Madrid, Santillana/UNESCO Madrid, Morata Eumo-Octaedro Madrid, Ed. Popular GIMENO, José (2000). La educación obligatoria: su sentido educativo y social. CARBONELL, Jaume (1996). La escuela entre la utopía y la realidad. Barcelona, LUZURIAGA, Lorenzo (2002). La escuela nueva pública. Madrid, Losada DELGADO, F. (1997). La escuela pública amenazada. Dilemas en la enseñanza. BARREIRO, H. e TERRÓN, A. (2005). La institución escolar: una creación del estado moderno. Barcelona, Octaedro FREIRE, Paulo (1990). La naturaleza política de la educación. Barcelona, Paidós. URIEL e outros (1997). Las cuentas de la educación en España. Madrid, Argenteria EMBID IRUJO (1994). Legislación sobre enseñanza. Madrid, Tecnos LEGRAND, L. (1988). Les politiques de l'éducation. Paris, PUF GIMENO, José (2001). Los retos de la enseñanza pública. Madrid, Akal FERNÁNDEZ, J.M. (1999). Manual de política y legislación educativa. Madrid, Síntesis educación GRAÑA MARTINEZ, Venancio (1995). Manual legislativo do ensino básico en Galicia. Bibliografía A Coruña, Tórculo básica ARDOINO, J. (1980). Perspectiva política de la educación. Madrid, Narcea SANTOS REGO (ed.) (2009). Políticas educativas y compromiso social. Barcelona, Octaedro APPLE, Michael (1996). Política cultural y educación. Madrid, Morata FULLAT, O. (1994). Política de la educación. Barcelona, CEAC ETXEBERRÍA; Felix (). Política Educativa en la Unión Europea. Barcelona, Ariel FERNÁNDEZ SORIA, J.M. e MAYORDOMO PÉREZ, A. (1996). Política educativa y sociedad. Valencia, Nau llibres BELTRÁN, Francisco (1991). Política y reformas curriculares. Valencia, Servi de publicacions, Universitat de Valencia PUELLES, M. e outros (1996). Política, legislación e instituciones en la educación secundaria. Barcelona, ICE/Horsori ETXEBERRÍA, F. (2000). Políticas educativas en la Unión Europea. Barcelona, Ariel ESPEJO VILLAR, B. (Coord.) (2001). Políticas educativas para el nuevo siglo. Salamanca, Hespérides FOURNIER, J. (1997). Politique de l'éducation. Paris, Du Seuil PUELLES BENÍTEZ, M. (2006). problemas actuales de política educativa. Madrid, Morata HUNTER, Ian (1988). Repensar la escuela. Subjetividad y crítica. Barcelona, Pomares Corredor VIÑAO, A. (2002). Sistemas educativos, culturas escolares y reformas. Madrid, Morata POPKEWIT, Thomas (2000). Sociología política de las reformas educativas. Madrid, Morata VIÑAO, A. (1998). Tiempos escolares, tiempos sociales. La distribución del tiempo y del trabajo en la enseñanza en España (1838-1936). Ariel, Barcelona TEDESCO (1995). Un nuevo pacto educativo. Madrid, Anaya BECK, U. (1998). ¿Qué es la globalización? Falacias del globalismo, respuestas a la globalización. Buenos Aires, Paidós BLANCO LÓPEZ, J. L.; GUTIERREZ HERRADOR, F. J. (2008). La legislación educativa para los docentes. Santander, ANPE Cantabria AGUIAR DE LUQUE, L. (2009). Estado aconfesional y laicidad. Madrid, CGPG GUEREÑA; RUIZ BERRIO, TIANA (2010). Nuevas miradas historiográficas sobre la educación. Madrid, Ministerio de Educación BLANCO LÓPEZ, J. L.; GUTIERREZ HERRADOR, F. J. (2005). Legislación y educación. ANPE Cantabria LUCIO-VILLEGAS RAMOS (2009). La ciudadanía como creación política y educativa. Educando para una ciudadanía mundial. Xàtiva (Valencia), Dendes Editorial IANGA PENDI, A. (2006). Política educativa. Naturaleza, historia, dimensiones y componentes actuales. Valencia, Naus Llibres GIMENO SACRISTÁN, J. (2006). La reforma necesaria: Entre la política educativa y la práctica escolar. Madrid, Morata LETURIA NAVAROA, A. (2006). El derecho a la participación educativa. Bilbao, Universidad del País Vasco PÉREZ JUSTE e outros (2008). Hacia una educación de calidad. Gestión, instrumentos, evaluación. Madrid, Narcea ROMÁN, P. (2010). Sistema político español. Aravaca (Madrid) BARTOLOMÉ, C.; BARTOLOMÉ, J. (2004). Después de... Historia de la Transición contada por gente de la calle. Divisa Home Vídeo (2000). La transición española (8 vols.). Caos Media

Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Será obrigatoria a entrega dunha ficha persoal e asistencia ás sesións de clase a non ser que haxa algunha circunstancia excepcional. O alumnado para ser avaliado deberá presentar todos os traballos esixidos.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.